

KJAK

Og tey tosa um **vargar**...

Samgongan er IKKI farin undir at bjarga føroyska búskapinum. Nei, hon er farin undir eina miðvísa ætlan, sum skal seta norðurlendsku vælfærðarskipanina úr verk í Føroyum

RIGMOR DAM

Tingkvinnu fyri Javnaðarflokkin

Asosiala mynstrið gongur aftur, tá samgongan...

...IKKI vil kanna, hvussu vit kunnu lækka um heimsins hægsta kostnaðarstöðið.

...IKKI vil prístalsjavna studningin til tey lesandi, pensjónina ella veitingar frá tí almenna.

...IKKI vil, at tað skal loysa seg at arbeiða hjá teimum, sum veruliga trongja til nakrar krónur eyka.

...IKKI vil, at tey arbeiðsleysu skulu hava sømilig kor, tá endurgjaldið úr ALS verður lækkað við 2.500 kr. mánaðarlaga.

...IKKI vil, at tey arbeiðsleysu skulu í starv, tá pensjónsaldurin verður hækkaður.

...IKKI vil, at øll ung skulu hava líka møguleikar at nema sær útbúgving, tá studningurin verður skerdur.

...IKKI vil, at tryggileiki skal valda í ellisárum, nú alt pensjónsøkið liggur í skeljasori.

...IKKI vil, at løntakarar skulu hava lønarhækkan, men reallønarfall.

...IKKI vil, at veruliga kapping ella at nýggir aktørarar skulu sleppa inn í høvðsvinnuna at virka.

...o.s.fr.

Alt hetta SAMSTUNDIS sum, at samgongan hjúklar um tey væl bjargaðu...

...við at geva teimum túsundatals krónur í skattalætta.

...við at siga, at hjá teimum skal tað loysa seg at arbeiða.

...við at halda fast um ferðaendurgjaldið til sín sjálvs.

...við at vilja avhenda fólksins ogn til nakrar fáar stórreiðarar fyri allar ævir...

...o.s.fr...

Eg legði fyri við at staðfesta, at samgongan IKKI er farin undir at bjarga føroyska búskapinum. Hinvegin er hon farin undir eina miðvísa avmontering av vælfærð Føroya.

Búskapartølini kunnu lesast á ymsan hátt. Samgongan velur tilvitað at lesa tað svartasta úr teimum, tí tað tænar endamálinum at avlaga tað, sum vit hava bygt upp hesa seinastu øldina.

Vanliga hóvligir búskaparfrøðingar vilja vera við, at tað skal heilt ófantaliga illa berast at, skal figgjarstöðan ikki javnviga longu í 2013. Tí er meira enn ivasamt, um øll hesi ússaligu inntrivini yvirhøvur tæna nøkrum øðrum endamáli enn at steðga allari samfelagsmenning.

Ynskti samgongan hinvegin at skapa vøkstur, so vit eisini í framtíðini hava

råd til at javnmeta okkum við fremstu londini í heiminum, hevði hon stungið út í kortið haldgóðar loysnir fyri orkuøkið, rentustøðið, arbeiðsloysið, fiskivinnuna, pensjónsøkið, útbúgvingar- og granskingarøkið, og ikki minst, fyri skattapolitikkin, sum í lötuni bæði vendir sosialt og búskaparliga skeivt.

Vargar

Hetta var spjaldrið, sum løgmaður setti á limir í tingbólki Javnaðarflokksins eftir valgið, og tí kundi tann annars so frálíka makrelsamgongan ikki halda fram.

Afturfyri verða vit nú stýrd av 19 villum vargum, sum okkara sunnudags-skúladreingir ikki koma upp á øklarnar av.

Okkum tørvar **ábyrgdarfullan** figgjarpolitikk

JANUS REIN

Løgtingsmaður fyri Framsókn

inn. Úrslitið kenna vit øll: Ein longu upphitaður búskapur bleiv enn heitari við at økja um landsins útreiðslur við nærum eini milliard. Landsins útreiðslur vuku úr 3,6 mia upp í 4,5 mia. Hetta er tað, sum á fakmáli rópast konjunktur viðgangandi figgjarpolitikkur.

Politiska skipanin slikkar sárini.

Nú slikkar skipanin sárini eftir skeiva figgjarpolitikkin í nullunum. Úrslitið av politikkinum er, at vit í dag hava eitt øgiligt prístrýst. Alt gjørdist dýrari; nógv dýrari. Høga prísstöðið, sum er ein beinleiðis avleiðing av ábyrgdarleysa politikkinum. Tølini tala sitt sanna mál. Í 2012 kostar tað meira enn 5 mia at reka almennu Føroyar. Inntøkurnar vuku ikki upp í himmalin; tær steðgaðu upp, og byrjaðu eisini beinleiðis at minka. Realiteturin í dag er tiskil, at almennu Føroyar mugu læna pening til forbrúk. Ein vanlig føroysk familja hevði helst fingið fótin í reyvina og út, um hon fór í sín banka við tilíkar umbøn. Ikki tí, almennu Føroyar eru nú noyddar at gera hetta, tí alternativ við í verandi

løtu er nógv verri. Men, vit skulu altso minnast til, at hetta forbrúkið einaferð skal gjaldast aftur, við rentum! Tað fer at lama føroyska samfelagið í mong ár fram yvir.

Mugu leggja til síðis

Øll kenna vit vísdómsorðini úr fyrstu Mósebók um, at eftir sjei góð ár koma sjei ring ár, t.v.s. at vit eftirhondini hava kent til hetta fyrirbrigðið í fleiri túsund ár. Men, føroyska politiska skipanin hevur anno 2012 enn ikki rættuliga megnað at praktisera henda kendsgering. Okkum tørvar stutt sagt at leggja til síðis í góðum tíðum, fyri at hava at standa í móti við í ringum tíðum. Tað kunnu flest øll eisini nikka jaliga við til. Men, enn einaferð má bara staðfestast, at politiska skipanin í Føroyum, ikki bara seinastu 6-8 árin, men gjøgnum mong harrans ár, als ikki í nóg góðan mun hevur megnað hetta.

Hesum vilja vit í Framsókn nú tryggja við lóg. Eini lóg, vit rópa fyri konjunkturjavningarlógina. Endamálið við lógini er í stuttum, at politiska skipanin í góðum

tíðum fær avmarkingar á, hvussu nógv hon kann hækkað um almennu nýtsluna. Síðan skulu inntøkurnar setast til síðis til at brúka í verri tíðum. Tú kanst siga, at tú tekur broddin av yvirupphitingini í góðum tíðum, og setir gongd á hjólini í verri tíðum. Hetta verður á fakmáli rópt konjunkturmótgangandi figgjarpolitikkur. Eg kallið tað ábyrgdarfullur figgjarpolitikkur.

Okkara modell snýr seg stutt um, at útreiðslurnar í einum figgjarári ikki kunnu vera hægri enn meðalinnntøkurnar seinastu trý árin (vekta mest á farna árið). Hevði hesin figgjarpolitikkur verið rikin í árunum 2004-2008, hevði upphitingin og prístrýstið ongantið verið tað, vit síggja í dag. Samstundis høvdu almennu Føroyar havt hundratals milliónir tókar á bók at brúka nú í hesum búskaparligu sváru tíðum. Ein slik konjunkturjavningarlóg hevði verið kærkomin í dag.

Nú er stöðan tann, at samstundis, sum búskapurin minkar, gera almennu Føroyar eina ringa stöðu enn verri

við at minka nógv um sín karm, tí tað ikki hevur lagt pening til síðis at standa í móti við. Hetta sendir panikk og ótta út í samfelagið. Høvdu almennu Føroyar í staðin, sum vit skjóta upp, arbeið við konjunkturmótgangandi figgjarpolitikki, høvdu almennu Føroyar havt pening til at minka um negativa búskaparsveiggið, og harvið eisini minka um óttan í samfelagnum. Vit høvdu í dag havt eitt nógv betri, sterkari og figgjarligt stabilt samfelag.

Tað er eitt hjartamál hjá Framsókn at hava ábyrgdarfullan figgjarpolitikk í Føroyum. Eitt figgjarligt stabilt føroyskt samfelag vil í longdini verða eitt nógv betri samfelag fyri allar borgarar í Føroyum. Politiska skipanin skal trýstast til at leggja til síðis í góðum tíðum, fyri síðan at brúka í ringum tíðum. Hetta hevur politiska skipanin í Føroyum síðan tíðarinnar morgun ikki megnað. Tí skulu vit hava konjunkturjavningarlógina. Vit skulu hava lógina um ábyrgdarfullan figgjarpolitikk.

Sjaldan hevur føroyska samfelagið skríggjað so hart eftir einum ábyrgdarfullum figgjarpolitikki sum í hesum døgum. Búskaparliga stöðan í dag er úrslit av áralongum figgjarligum hugsjónarloysi og figgjarpolitisku svarini hjá samgonguni til átrokandi trupulleikarnar í føroyska samfelagnum raka meint.

Til tess at tryggja okkum, at føroyska samfelagið ikki endar í tilíkar stöðu aftur, eigur politiski myndugleikin at venda eyguni í móti lögtingsuppskotinum hjá Framsókn um konjunkturjavningarlóg. Konjunkturjavningarlógin er rætti lútur í figgjarligum rembingartíðum.

Hetta lógaruppskot snýr

seg í stuttum um konjunktur mótgangandi figgjarpolitik, ella eitt sindur annarleiðis sagt, ein lóg um ábyrgdarfullan figgjarpolitikk.

Tørvurin á einari konjunkturjavningarlóg er ikki nýggjur. Føroyska samfelagið hevur eftir hondini sera ofta skift at vera millum búskaparligum hæddum og døllum. Vit minnast øll aftur á góðu og glaðu 80 árin, og avleiðingar av búskaparliga ørskapinum, sum vit sóu fyrst í nítiárunum. Aftur í nullunum, frá 2004-2008, var aftur ferð á búskapinum. Politiska skipanin helt at trøini fóru at vaksa upp í himmalin, og heldur enn at halda aftur, grýtti politiska skipanin olju á bálið við at brúka allan peningin, ið kom